

33. DRŽAVNO NATJECANJE IZ GEOGRAFIJE 2026.

6. RAZRED

PROVJERA GEOGRAFSKIH VJEŠTINA

Zaporka

--	--	--	--	--

Broj postignutih bodova _____ / 30

Potpis članova Državnoga povjerenstva

1. _____

2. _____

3. _____

Mjesto i nadnevak:

Za rješavanje zadataka predviđeno je najviše 120 minuta.

Na crte za odgovore odgovori se upisuju kemijskom olovkom s plavom tintom koja se ne briše. Za ostale zadatke naveden je pribor kojim se upisuju odgovori. Ako se upotrebljava obična olovka ili kemijska crvene ili koje druge boje tinte (osim plave), učenik će se diskvalificirati.

Odgovori trebaju biti usklađeni s normom hrvatskoga standardnog jezika.

Odgovori učenika moraju biti čitljivo napisani pisanim slovima (osim u zadacima u kojima je odgovor jedno slovo). Učenicima se dopušta pisanje po marginama ispitnoga materijala ili praznim stranicama bez oduzimanja bodova i/ili diskvalifikacije.

Za vrijeme rješavanja provjere geografskih vještina ne smije se koristiti ničim osim navedenim priborom za pisanje i priborom za izradu: **grafitna olovka, drvene bojice, kemijska olovka plave tinte, ravnalo i/ili trokut, šiljilo, gumica za brisanje, milimetarski papir i kalkulator.**

Na svaku stranicu zadataka za provjeru geografskih vještina upišite zaporku. Prije rješavanja zadataka provjerite broj stranica. Zadatci s milimetarskim papirom imaju 12 stranica. Dopušteno je jedno ispravljanje svakoga odgovora (svake čestice zadatka) tako da se pogrešan odgovor stavi u zagradu i precrta jednom crtom, a iznad, ispod ili desno od precrtanoga odgovora upiše točan odgovor i uz točan odgovor skraćeni potpis (paraf) ili inicijali imena i prezimena. Netočno se riješeni zadatci, odgovori napisani u zagradama, odgovori koji nisu ispravljani prema uputi za rješavanje te bilo koje kombinacije točnoga i netočnoga odgovora ne vrednuju.

--	--	--	--	--

PRVA DVA ZADATKA RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENE TABLICE.

Tab. 1. Prirodna promjena i dobna struktura stanovništva primorskih županija u 2024.

Županija	Stopa rodnosti (u ‰)	Stopa smrtnosti (u ‰)	Prirodna promjena (u ‰)	Mlado stanovništvo (u ‰)	Zrelo stanovništvo (u ‰)	Staro stanovništvo (u ‰)
Primorsko-goranska	6,5		-7,7	16,6	56,8	26,6
Šibensko-kninska	8,1	15	-6,9	17,3	54,2	28,5
Zadarska		12,9	-3,7	19,4	56,2	24,4
Splitsko-dalmatinska	8,9	11,5	-2,6	19,7		22,6
Dubrovačko-neretvanska	8,9	11,4	-2,5		56,7	23,4
Istarska	6,9	12,3	-5,4	17,2	58,1	24,7

Izvor: Državni zavod za statistiku (<https://podaci.dzs.hr/2025/hr/97601>; <https://podaci.dzs.hr/2025/hr/97253>)

2 1. U tablici su prikazani podatci za odabrane hrvatske županije za 2024.

Upišite u tablicu podatke koji nedostaju.

Prostor za računanje

--	--	--	--	--

3,5 2. Na priloženoj podlozi izradite kružni dijagram udjela dobnih skupina stanovništva županije s najvećim udjelom staroga stanovništva, redom prema podacima u Tablici 1.

Obojite redom segmente strukturnoga kruga bojama koje sami odaberete.

Doradite tumač kako bi podatci prikazani dijagramom bili razumljivi.

Na crtu ispod dijagrama upišite odgovarajući potpis.

--	--	--	--	--

Tab. 2. Vanjska migracija primorskih županija od 2020. do 2024.

županija	2020.		2021.		2022.		2023.		2024.		Površina (km ²)	Broj stanovnika (Popis 2021.)
	Doseljeni	Odseljeni	Doseljeni	Odseljeni	Doseljeni	Odseljeni	Doseljeni	Odseljeni	Doseljeni	Odseljeni		
Primorsko-goranska	2632	2625	2600	3152	4617	3238	5761	2756	5887	2710	3588	265 419
Šibensko-kninska	908	1019	972	1093	1520	1271	1897	1133	1918	1191	2984	96 381
Zadarska	1818	1629	1922	1935	3443	2114	4759	1833	4579	1996	3646	159 766
Splitsko-dalmatinska	3209	3265	3582	3421	6822	3974	8505	3588	7966	3254	4540	423 407
Dubrovačko-neretvanska	1600	1112	1188	1563	1712	1378	2268	1006	2381	1008	1781	115 564
Istarska	3813	2600	3046	2694	5463	2739	7205	2349	7011	2682	2813	129 237

Izvor: <https://dzs.gov.hr/>

--	--	--	--	--

SLJEDEĆA TRI ZADATKA RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENE TABLICE 2.

1 **3.** Ime je grada administrativnoga sjedišta županije koja je u svim promatranim razdobljima zabilježila pozitivnu vanjsku migraciju _____.

2 **4.** Izračunajte gustoću naseljenosti županije 2021. u kojoj se **ne** nalazi niti jedan nacionalni park. Podatak zaokružite na cijeli broj.

Gustoća naseljenosti iznosi _____
stan./km², a ime je makroregije u kojoj se nalazi
ta županija _____.

Prostor za računanje

9,5 **5.** Prema podacima u tablici, na listu milimetarskoga papira nacrtajte linijski dijagram koji prikazuje vanjsku migraciju Šibensko-kninske županije u promatranome razdoblju. Za crtanje se koristite grafitnom olovkom, drvenim bojicama plave i crvene boje te geometrijskim priborom.

a) Okrenite dulju stranicu milimetarskog papira prema sebi. Nacrtajte vodoravnu (os x) s početkom 3 cm od donjega ruba milimetarskog papira te nacrtajte okomitu (os y) 3 cm od lijevoga ruba milimetarskog papira.

b) Ucrtažite oznake na okomitoj osi tako da 1 cm predočava 200 stanovnika i uz njih upišite odgovarajuće podatke. Dodajte naziv osi.

c) Ucrtažite oznake na vodoravnoj osi tako da svaka 2 cm predočavaju po jednu godinu. Dodajte naziv osi.

d) Liniju koja prikazuje broj doseljenih nacrtajte plavom bojom, a liniju koja prikazuje broj odseljenih nacrtajte crvenom bojom.

e) Desno od dijagrama izradite tumač. Crte u tumaču trebaju biti duljine 2 cm, a gornja crta treba biti 5 cm udaljena od gornjeg ruba i 10 cm od desnoga ruba milimetarske podloge. Vertikalni razmak između crta treba biti 1 cm. Označite sve dijelove tumača kako bi dijagram bio razumljiv.

f) Na odgovarajuće mjesto ispod dijagrama kemijskom olovkom plave boje upišite potpis dijagrama.

--	--	--	--	--

Tab. 3. Migracije upravno-teritorijalnih jedinica Šibensko-kninske županije u 2024.

Upravno-teritorijalna jedinica	Broj doseljenih	Broj odseljenih	Broj stanovnika (Popis 2011.)	Broj stanovnika (Popis 2021.)
Bilice	117	101	2307	2546
Biskupija	28	54	1699	1177
Civljane	5	8	239	171
Drniš	181	172	7498	6276
Ervenik	8	19	1105	789
Kijevo	9	8	417	272
Kistanje	66	63	3481	2650
Knin	251	425	15 407	11 633
Murter – Kornati	86	65	2044	1934
Pirovac	169	77	1930	1606
Primošten	123	86	2828	2627
Promina	39	28	1136	943
Rogoznica	219	100	2345	2106
Ružić	44	21	1591	1283
Skradin	117	146	3825	3349
Šibenik	1466	1184	46 332	42 599
Tisno	207	60	3094	2908
Tribunj	80	40	1536	1594
Unešić	31	19	1686	1269
Vodice	726	319	8875	8649

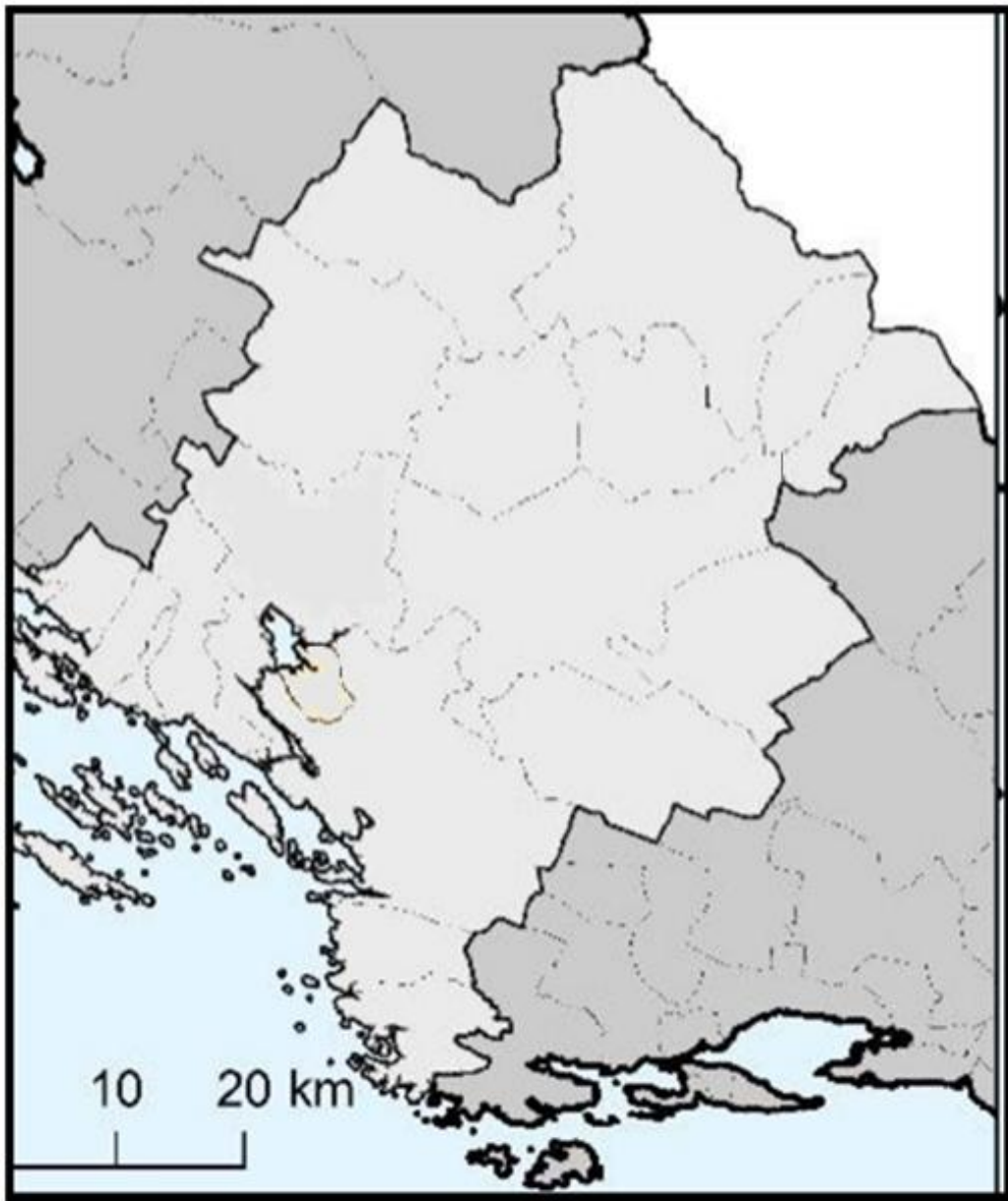
Izvor:

<https://dzs.gov.hr/>

--	--	--	--	--

SLJEDEĆA TRI ZADATKA RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENE TABLICE 3.

- 1** ☐ 6. Imena su dviju upravno-teritorijalnih jedinica Šibensko-kninske županije koje su u međupopisnome razdoblju 2011. – 2021. zabilježile porast broja stanovnika _____ i _____.
- 1** ☐ 7. Naziv je demografskoga procesa koji je zabilježen u svim upravno-teritorijalnim jedinicama, osim u dvjema iz prethodnoga zadatka, _____.
- 2** ☐ 8. Na slijepoj karti znakom **X** označite upravno-teritorijalne jedinice Šibensko-kninske županije koje su 2024. imale negativnu migracijsku promjenu.

Sl. 1. Upravno-teritorijalne jedinice Šibensko-kninske županije

--	--	--	--	--

**SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENOGA TEKSTA, TABLICE
3. I KARTE UPRAVNO-TERITORIJALNIH JEDINICA ŠIBENSKO-KNINSKE
ŽUPANIJE.**

3	
----------	--

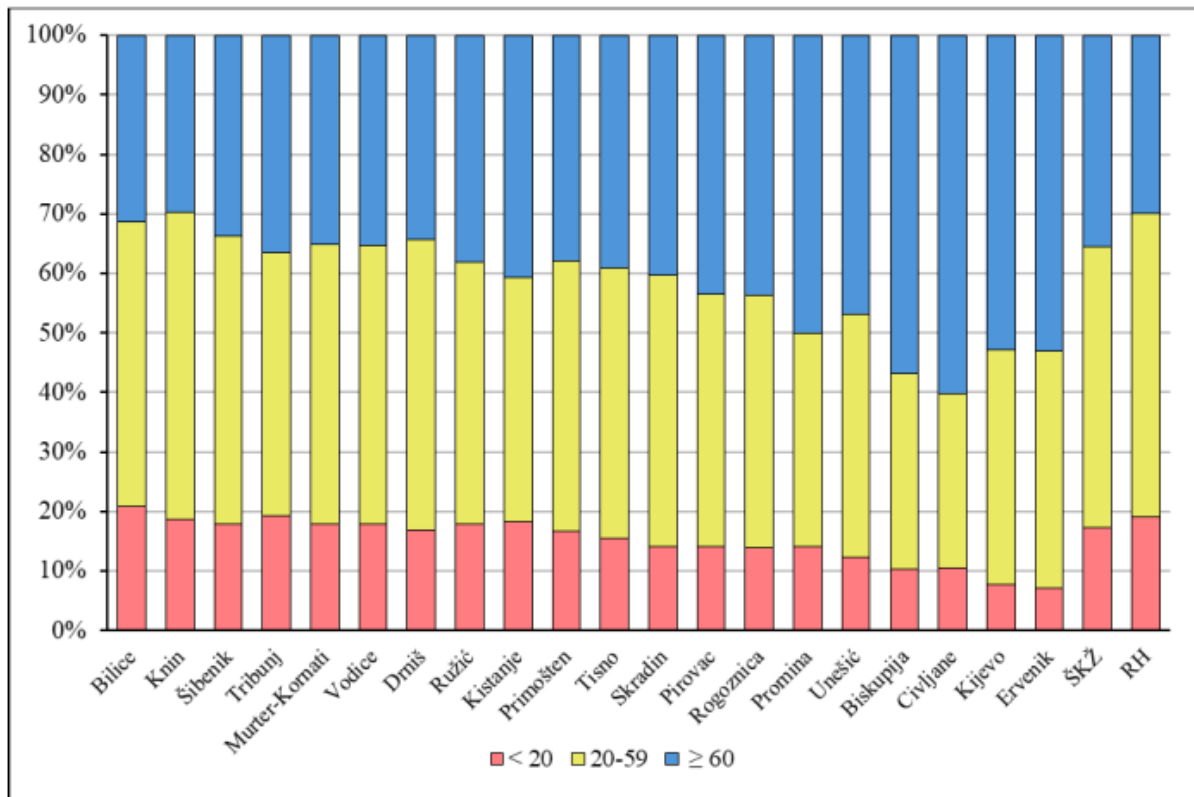
9. U tekstu se nalaze tri izostavljene riječi. Izostavljene riječi u tekstu su označene brojevima od 1 do 3. Uz pomoć opisa upišite u tablicu izostavljene riječi.

Na kopnu graniči s najstarijim hrvatskim gradom na jadranskoj obali, Šibenikom, a s morske strane s gradom Skradinom. Od nacionalnoga parka (1) udaljena je svega nekoliko kilometara. Općina (2) smještena je na obalama (3) jezera te se rastegla na 24 zaseoka i četiri veće uvale među kojima su istaknutije uvale Stubalj i Vrulje. U blizini nema veće industrijske zone, stoga okolicu općine krasi netaknuta priroda. Duž cijele obale protežu se lijepe plaže u nizu malih slikovitih uvala, koje nisu prenapučene niti u srcu sezone, prilaz moru je plitak te su idealne za obitelji s djecom. Uz plaže su barovi i restorani i dovoljno parkirališnih mjesta. Zbog blizine glavnom regionalnom središtu županije te jeftinijeg zemljišta za stambeno situiranje, u općinu se useljava sve više mladih obitelji, što je čini jednom od rijetkih općina koje su zabilježile porast broja stanovnika u posljednjem međupopisnom razdoblju.

Opis	Izostavljena riječ
(1) ime nacionalnoga parka	
(2) ime upravno-teritorijalne jedinice	
(3) ime jezera	

--	--	--	--	--

**SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENOGA DIJAGRAMA
DOBNE STRUKTURE STANOVNIŠTVA.**

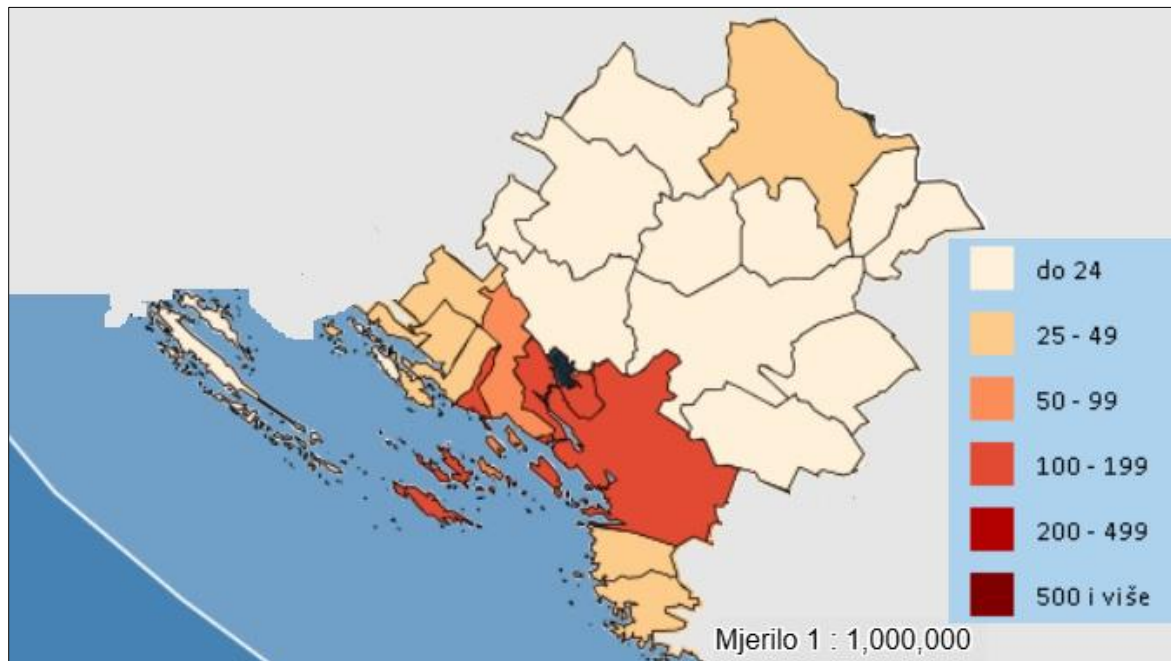

Sl. 2. Dobna struktura stanovništva upravno-teritorijalnih jedinica Šibensko-kninske županije prema Popisu iz 2021.

2 **10. a)** Udio stanovnika zrele dobne skupine u općini Rogoznica iznosi _____ %.

b) Udio stanovnika starijih od 60 godina u općini s najvećim udjelom mladih iznosi _____ %.

Prostor za računanje

Sl. 3. Gustoća naseljenosti Šibensko-kninske županije

Sl. 4. Reljef Šibensko-kninske županije

--	--	--	--	--

3 **11.** Usporedite demografska obilježja unutrašnjosti i obalnog dijela (bez otoka) Šibensko-kninske županije.

U usporedbi se usredotočite na: gustoću naseljenosti s obzirom na reljef

migracijsku promjenu

dobni sastav stanovništva.
